

PREPRAVNÉ PRAVIDLÁ A VYKONÁVANIE KONTROLY V LETECKEJ DOPRAVE

Karina Hricová
Air Transport Department
University of Žilina
Univerzitná 8215/1
010 26 Žilina

Alena Novák Sedláčková
Air Transport Department
University of Žilina
Univerzitná 8215/1
010 26 Žilina

Abstract

The paper focuses on transport rules and implementation of „security check“ in the air transport. Using specific examples, it explains seizure of prohibited items and shipments with illicit content. The reasons for seizure are described both from the perspective of aviation law in form of international legislation, and international organizations contributing to the legislation process or being part of transport. The key element of the paper is analysis of the „security check“ process and methods used until now, with the intention of providing a suggestion for implementing modern technologies in the process of „security check“.

Keywords

Security check, Prohibited items, Penalties, Smart Airport concept

1. Úvod

Pre rozvoj činnosti v oblasti civilného letectva sú rozhodujúce právne normy, ktoré upravujú letecké činnosti vo vzdušnom priestore, ale aj ich organizačné a inštitucionálne zabezpečenie. Medzinárodné organizácie zohrávajú podstatnú úlohu pri formulovaní predpisov v oblasti civilného letectva. Svojou činnosťou napomáhajú krajinám k spolupráci za účelom spoločného využívania vzdušného priestoru ku prospechu všetkých. Uľahčiť obchod medzi komunitou zaslátateľov, poskytovať informačné technológie a telekomunikačné služby, či zjednocovať dopravcov v oblasti leteckej nákladnej dopravy. Kontrola cestujúcich, ich batožiny a nákladu tvorí jeden zo základných pilierov v oblasti bezpečnostných opatrení, ktoré napomáhajú zabezpečiť bezpečnosť medzinárodného civilného letectva. Avšak technické vybavenie jednotlivých medzinárodných letísk nie je totožné. Doposiaľ využívané postupy prestávajú byť efektívne a je nutné zvážiť iné možnosti. Predmety, ktorých letecká preprava je zakázaná už nie sú tak jednoducho rozpoznateľné len s použitím röntgenových zariadení, detektorov kovov či vykonaním manuálnej kontroly. Konceptia inteligentných letísk a model ideálneho systému bezpečnostnej kontroly by mohol napomôcť k zefektívneniu, optimalizovaniu a zvýšeniu celkovej výkonnosti vykonávania bezpečnostnej kontroly.

Cieľom tohto článku bolo vypracovať komplexný materiál riešiaci danú problematiku, ktorý by mohol byť využívaný aj širšou odbornou verejnosťou na jednoduchšie pochopenie prepravných pravidiel a postupov, ktoré musia byť zachované pri vykonávaní bezpečnostnej kontroly v leteckej preprave. Cieľ práce je skúmaný z rôznych uhlov pohľadu, aby bolo čo najpresnejšie poukázané na vzájomné prepojenie jednotlivých odvetví leteckej dopravy do jedného celku.

2. Predmety, ktorých letecká preprava je zakázaná

Preprava tovaru leteckou dopravou poskytuje veľa výhod. Je to rýchlejšie, spoľahlivejšie, bezpečnejšie a doba prepravy je podstatne kratšia. Letecká preprava má určité pravidlá a obmedzenia, s ktorými je nutné byť oboznámený v prípade jej výberu. Existuje zoznam predmetov, ktoré nie sú povolené pri vstupe do väčšiny krajín sveta.

Tovar, ktorého preprava je zakázaná znamená, že sa jedná o predmety, ktoré môžeme považovať za škodlivé pre ľudské zdravie a teda na ich prepravu potrebujeme povolenie príslušného úradu alebo leteckej spoločnosti, ktorou budú prepravované. Dôvod zákazu prepravy tvoria aspekty ohrozenia bezpečnosti a zdravia cestujúcich alebo lietadla [1]. Častokrát pri tomto pojme dochádza k zámene s nebezpečnými predmetmi. Nakoľko za nebezpečný tovar sa taktiež považujú predmety, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť lietadla alebo osôb na palube lietadla. Nebezpečný tovar je známy aj ako predmety s obmedzeným použitím alebo nebezpečné materiály [2].

Príručka IATA Dangerous Goods Regulation (DGR) je celosvetovou referenciou pre leteckú prepravu nebezpečného tovaru a jedinou normou uznávanou leteckými spoločnosťami [3]. Hlavný rozdiel medzi spomínanými pojmami spočíva v tom, že nebezpečné predmety sa za bežných okolností podľa uznávaných predpisov prepravujú prostredníctvom leteckej dopravy a predmety, ktorých letecká preprava je zakázaná sa za bežných okolností neprepravujú.

Medzi predmety, ktoré sú zakázané prepravovať prostredníctvom leteckej dopravy patria:

- smrtiace jedovaté infekčné materiály všetkých druhov;
- omamné a psychotropné látky všetkých druhov;
- zbrane, napodobneniny zbraní/munície, rozbušky a výbušniny všetkých druhov;

- noviny, časopisy/obrázky, propagačné materiály/audio a video produkty.

Predmety, ktoré sú podľa predpisov nebezpečné na leteckú prepravu sú:

- výbušniny a zábavná pyrotechnika;
- plyny, ako napríklad stlačený plyn, suchý ľad, hasiaci prístroj a plynové náplne;
- horľavé kvapaliny vrátane farieb, benzínu, alkoholu, motorového a gáfrového oleja;
- horľavé tuhé látky, pyroforické látky a látky, ktoré uvoľňujú horľavé plyny;
- toxické a infekčné predmety, ako sú pesticídy a lítiové batérie;
- žieravé predmety, ako sú batérie, elektrolyty alkalických batérií;
- magnetické látky, magnety bez odľahčovacích obalov, magnetická oceľ;
- oxidátory, organické peroxidy, rádioaktívne materiály a žieravé predmety, ako sú chemické lieky, laboratórne chemikálie;
- prášok bez ohľadu na farbu, kvapalina bez ohľadu na obal, pasta;
- biochemické výrobky a infekčné materiály všetkých druhov, ako je bacillus anthracis [1].

2.1. Predmety nájdené bezpečnostnou kontrolou na letisku

Nasledujúce príklady, poukazujú na nezodpovednosť cestujúcich. Prepravné pravidlá boli aj napriek prísnyh zákazom porušené. Po aplikovaných opatreniach boli cestujúcim udelené sankcie prislúchajúce závažnosti porušenia.

Pri cestovaní medzi jednotlivými kontinentami je prísny zákaz prepravy akýchkoľvek rastlinných alebo živočíšnych predmetov. Dňa 27. januára 2020 bol zaistený predmet živočíšneho pôvodu v batožine cestujúceho odborníkmi na poľnohospodárstvo z colnej a pohraničnej ochrany v USA, na medzinárodnom letisku vo Washingtone (Dulles). Jednalo sa o balík obsahujúci malé mŕtve vtáky zakúpený v Pekingu. Na predmetnom balíku bol obrázok mačky a psa. Vo vnútri sa nachádzali 6,35 až 8,89 centimetrové vtáky. Akákoľvek preprava nespracovanej živočíšnej potravy do USA je zakázaná, pretože predstavuje potenciálnu hrozbu vtáčej chrípky, čo môže viesť k narušeniu hydinnárskeho priemyslu USA. Priemerný výskyt tohto nebezpečenstva počas roka 2019 bol vyčíslený na 4 700 zadržaných nelegálnych rastlinných a živočíšnych vedľajších produktov na deň. Po zadržaní bol obsah balíka zneškodnený [4].

Obrázok 1. Balenie krmiva pre domáce zvieratá. Zdroj: <https://eu.usatoday.com/story/travel/news/2020/02/11/passenger-tried-sneaking-tiny-dead-birds-washington-dulles-airport/4721804002/>

Hlavným znakom, ktoré bezpečnostné röntgeny hľadajú, je tvar zbrane. Americké zákony povoľujú prepravu zbraní v odbavenej batožine, za predpokladu, že strelná zbraň spĺňa patričné opatrenia, je skontrolovaná a predom nahlásená jej preprava [5]. Dňa 13. apríla 2019, bol zadržaný DVD prehrávač v odbavenej batožine cestujúceho pracovníkmi Úradu pre bezpečnosť dopravy (TSA) na medzinárodnom letisku v New Yorku (JFK). Prehrávač bol identifikovaný počas röntgenovej kontroly. 9 milimetrová ručná zbraň zabalená v hliníkovej fólii, ktorá sa nachádza v DVD prehrávači bola zaistená pracovníkom TSA po manuálnej kontrole. Zbraň nebola nabitá. O náleze ukrytej zbrane bola informovaná polícia príslušného úradu pracovníkmi TSA. Páchatel bol zadržaný a obvinený z porušenia zákona o preprave zbraní [6]. Štatistika v USA poukazuje, že počas roku 2019, bolo zadržaných celkovo 4 432 strelných zbraní pri vykonávaní kontroly pracovníkmi TSA. Väčšina z nich bola nabitá, prípadne s nábojom v komore [5].

3. Zásielky s nedovoleným obsahom

O nedovolených zásielkach nebezpečného tovaru sa vie len málo. Hlavní prepravcovia a poštová služba sa síce domnievajú, že takéto zásielky sú zriedkavé, ale presvedčenie sa zakladá najmä na kontrolách problémových zásielok, napríklad tých, ktoré unikli. Štatisticky platné, zovšeobecňujúce údaje nie sú k dispozícii a bolo by ťažké ich získať, a to nielen preto, že viac kontrol by pre dopravcov znamenalo zásadné zvýšenie nákladov, ale aj preto, že ústavná ochrana obmedzuje kontrolné právomoci ministerstva dopravy a poštovej služby.

Federatívne predpisy USA a nariadenia EÚ vytvárajú rámec pre bezpečnú prepravu nebezpečného tovaru, čím pomáhajú predchádzať nedeklarovaným zásielkam. Súkromný priemysel obchoduje predovšetkým so známymi odosielateľmi. Poštová služba nemôže obmedziť svoje podnikanie na známych odosielateľov, ale vyžaduje, aby zásielky s hmotnosťou necelého 0,5 kilogramu alebo viac boli prinesené zákazníkmi za účelom kontroly na poštu [7].

3.1. Zadržané zásielky s nedovoleným obsahom

Omamné a psychotropné látky nie sú hľadané pracovníkmi bezpečnostnej kontroly len u cestujúcich, ale aj v nákladnom termináli. Ich detekciu zaznamenávajú prostredníctvom špeciálne vycvičených psích tímov alebo röntgenových zariadení. K samotnej kontrole dochádza v mieste odoslania,

počas tranzitu a v mieste určenia. V prípade nálezu, môže byť zásielka otvorená a preverený jej obsah pracovníkom bezpečnostnej kontroly. K jedným z veľmi starých spôsobov prepravy omamných a psychotropných látok patrí ukrytie nezákonnej látky do špeciálne upravenej knihy. Takýto prípad bol zaznamenaný na sekundárnom medzinárodnom letisku v Londýne (Gatwick). Balík bol zaslaný súkromnou osobou prostredníctvom kuriérskej spoločnosti z Južnej Ameriky. Zásielka 3 špeciálne upravenej kníh so zalepenými stranami bola zaistená pracovníkom bezpečnostnej kontroly v nákladnom termináli na letisku Gatwick. Obsahom boli 3 balíčky kokaínu o váhe 3,5 kilogramu v hodnote viac ako 100 000 libier [8].

Obrázok 2. Balík kokaínu ukrytý v knihe. Zdroj: <https://youtu.be/8aficyLmX8?t=1096>

Na medzinárodnom letisku v Miami je denne skontrolovaných približne 80 000 zásielok pracovníkmi Colnej a pohraničnej kontroly (CBP). Zásielka odoslaná z Panamy, ktorá smerovala do Georgie, bola identifikovaná psím tímom vycvičeným na zaistenie omamných a psychotropných látok. Pri opätovnom skontrolovaní zásielky pomocou röntgenového zariadenia došlo k predpokladanej zhode podozrenia. Tentokrát však predmetom podozrenia nebol samotný obsah zásielky, ale jeho balenie. Škatuľa bola hrubá a prejavovala známky manipulácie. Steny boli precízne prilepené o seba. Medzi jednotlivými kartónmi sa nachádzalo spolu 8 balíkov kokaínu. Detekcia omamnej a psychotropnej látky bola vykonaná pomocou termického vedeckého prístroja Gemini, ktorý vysiela cez použitý materiál laserový lúč. Na základe toho, je možné určiť druh omamnej a psychotropnej látky, prípadne či sa vôbec jedná o podozrivú látku. Zaisťovaných bolo 278,4 gramu nezákonne prepravovanej omamnej a psychotropnej látky v hodnote 8 300 USD [9].

4. Návrh implementácie moderných technológií do procesu kontroly

Vzhľadom na to, že letecký priemysel napreduje, s rýchlo rastúcim počtom cestujúcich sa zvyšuje aj potreba efektívnej, bezpečnej a udržateľnej prevádzky. Inteligentné letiská nanovo definujú spôsob procesných postupov na letiskách.

Vďaka strategickému plánu digitálnej transformácie využívajú letiská najnovšie technologické výdobytky. Cieľom je zefektívnenie prevádzky, optimalizovanie pridelovaných zdrojov a zvýšenie celkovej výkonnosti. Konceptiou inteligentných letísk je nová generácia letísk, ktorá využíva najmodernejšie technológie, v podobe umelej inteligencie (AI), internetu vecí (IoT), pokročilej analýzy údajov a automatizácie na zefektívnenie prevádzky, zvýšenie bezpečnosti, zlepšenie komfortu

cestujúcich a podporuje udržateľný rozvoj. Centralizovanie kontroly, riadenie a plánovanie v digitálnom prostredí bolo možné využitím inteligentných systémov, snímačov a zariadení v celom systéme letiska

4.1. Digitalizácia toku cestujúcich

Zefektívnenie prevádzky je kľúčovým aspektom digitalizácie toku cestujúcich. Využívaním inovatívnych technológií, ako sú inteligentné systémy manažmentu riadenia a systém značenia, predstavuje zlepšenie letiskovej prevádzky a zvýšenie spokojnosti cestujúcich. Inteligentné systémy manažmentu riadenia čakania v radoch poskytnú skrátenie času čakania na bezpečnostných kontrolách automatickým nasmerovaním cestujúcich do kratšieho radu, zatiaľ čo systém značenia môže poskytovať informácie v reálnom čase o zmenách brány a meškanií letov. Monitorovaním a analýzou údajov v reálnom čase z rôznych letiskových systémov, ako sú odbavovanie pulty, systémy na manipuláciu s batožinou a odletové brány, môžu letiská optimalizovať procesy a zlepšiť služby cestujúcim. Analýza údajov v reálnom čase umožní letiskám identifikovať problematické miesta a efektívnejšie pridelovať zdroje, čo vedie k rýchlejšiemu odbaveniu a skráteniu doby čakania. Okrem toho je možné vytvárať personalizované zákaznicke skúsenosti využívaním údajov o cestujúcich s cieľom poskytovať odporúčania a služby na mieru na základe ich preferencií a správania.

4.2. Optimalizovaná prevádzka letísk

Samoobslužné zariadenia na letiskách sú navrhnuté tak, aby cestujúcim poskytovali rýchlejší a efektívnejší proces odbavenia. Časovo úsporné odbavovacie kiosky a stanice na odovzdávanie batožiny vybavené biometrickými identifikačnými systémami sú v súčasnosti bežné na mnohých letiskách. Biometrické identifikačné systémy môžu pomôcť urýchliť proces odbavenia overením totožnosti cestujúceho pomocou rozpoznania tváre alebo odtlačkov prstov, čím sa zníži potreba manuálnej kontroly. Samoobslužné zariadenia môžu tiež znížiť preťaženie pri odbavovacích pultoch, čo by umožnilo rýchle a jednoduché odbavenie cestujúcich.

Inteligentné systémy manažmentu riadenia radov v spolupráci so systémom riadenia AI sa môže použiť na skrátenie čakacích dôb na bezpečnostných kontrolách, imigračných a odletových bránach. Tieto systémy využívajú údaje v reálnom čase na predvídanie pohybu cestujúcich a optimalizáciu toku cez rozličné kontrolné body. Algoritmy AI môžu prípadne analyzovať dĺžku radov a podľa toho upraviť počet zamestnancov pracujúcich na konkrétnom kontrolnom pracovisku.

4.3. Zvýšená bezpečnosť letísk

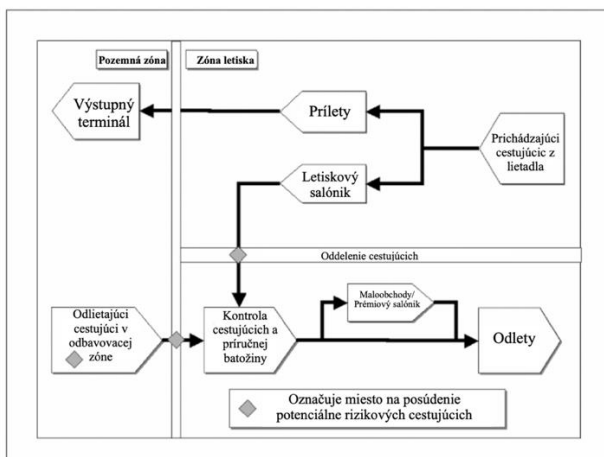
Na základe biometrických údajov využívajúcich pokročilé systémy rozpoznávania tváre, odtlačkov prstov a skenovanie dŕhovky je možné využiť na bezproblémové odbavenie cestujúcich a zvýšenie bezpečnosti. Systém biometrickej identifikácie pomôže znížiť riziko zneužitia identity a zvýšenie rýchlosti bezpečnostných kontrol. Technológia rozpoznávania tváre sa môže uplatniť na porovnanie tváre cestujúcich s databázou známych páchatelov trestnej činnosti alebo teroristov a v prípade zhody by upozornila bezpečnostný personál. Biometrická identifikácia môže tiež pomôcť znížiť

potrebu manuálnych kontrol totožnosti, čím sa proces stane efektívnejším a menej náchylným na chyby.

Dohľad založený na IoT, ktoré využívajú integrované systémy dohľadu AI a IoT by boli vhodné na odhaľovanie potenciálnych hrozieb a efektívne monitorovanie priestorov letiska. Tieto systémy môžu monitorovať širokú škálu údajov vrátane bezpečnostných kamier, systémov kontroly prístupu a snímačov prostredia s cieľom odhaliť anomálie a potenciálne hrozby. Algoritmy AI by analyzovali bezpečnostné zábery s cieľom odhaliť podozrivé správanie. Dohľad založený na IoT môže pomôcť znížiť riziko narušenia bezpečnosti a zlepšiť celkovú bezpečnosť letísk [10].

4.4. Systém bezpečnostnej kontroly

Nasledujúci model je vypracovaný oddelením rozvoja letísk IATA a poskytuje pohľad na ideálny systém bezpečnostnej kontroly cestujúcich a príručnej batožiny. Tento navrhovaný systém je možné zaviesť len na novom letisku alebo na úplne modernizovanom letisku, pretože existujúce konvenčné kontrolné zariadenie sa nedá jednoducho prispôsobiť tak, aby zvládlo tento návrh. Najväčšou prekážkou pri zavádzaní takéhoto systému sú samozrejme náklady. Problémom môže byť aj nedostatok priestoru.

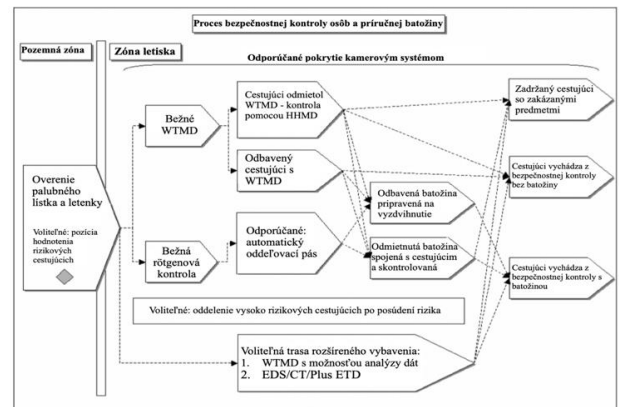
Obrázok 3. Typický proces bezpečnostnej kontroly odlietajúcich a prilietajúcich cestujúcich „vyššej úrovne“. Zdroj: <https://www.icao.int/SAM/Documents/GREPECAS/2006/AVSCOMM05/avseccomm05wp14.pdf>

Na miestach definovaných na obrázkoch č.3 a 4 by sa mali použiť techniky hodnotenia rizikových cestujúcich (PRA). Príručná batožina spolu s cestujúcim bude nasmerovaná na príslušnú kontrolu pracovníkmi bezpečnostnej kontroly. Bežná úroveň primeranej bezpečnostnej kontroly bude vykonaná pred nástupom do lietadla u väčšiny cestujúcich. Zatiaľ čo celkový čas odbavenia cestujúcich sa pre všetkých cestujúcich mierne predĺži. Zvýšenie výkonu bezpečnostnej ochrany je podstatné a zameriava sa na miesta, kde sa vyhodnocuje potencionálne riziko.

Používanie automatických náhodných 5% a 10% manuálnych kontrol cestujúcich a ich príručnej batožiny sa bežne používa v mnohých oblastiach sveta. Náhodná vzorka sa určuje pomocou počítačového programu. Táto vzorka kontrolovaných cestujúcich a ich batožiny by sa mala vyberať v priebehu 24-

hodinového opakujúceho sa cyklu a nemala by byť neprirodzene zaujatá pre niektorú konkrétnu časť prevádzkového dňa. Percento náhodných manuálnych kontrol cestujúcich a ich príručnej batožiny sa zvyčajne zvyšuje s vyššou úrovňou ohrozenia.

Obrázok č.3 predstavuje typickú odporúčanú mapu procesu bezpečnostnej kontroly cestujúcich pri odchode a prestupe. Je zrejmé, že by nemala byť umožnená výmena tovarových položiek v rámci letovej časti a ani by nemalo byť umožnené kontaktu s prilietajúcimi a odlietajúcimi cestujúcimi.

Obrázok 4. Typický proces bezpečnostnej kontroly odlietajúcich a prilietajúcich cestujúcich „nižšej úrovne“. Zdroj: <https://www.icao.int/SAM/Documents/GREPECAS/2006/AVSCOMM05/avseccomm05wp14.pdf>

Na obrázku č.4 je znázornená typická mapa procesu bezpečnostnej kontroly cestujúcich pri odlete a prestupe na oveľa podrobnejšej úrovni, kde sú jasne znázornené všetky vzájomné vzťahy medzi jednotlivými krokmi procesu. Je tiež vidieť, že úloha spojenia cestujúceho s jeho príručnou batožinou po bezpečnostnej kontrole sa stáva pomerne zložitou. Je veľmi dôležité, aby bol zabezpečený dostatok priestoru pre cestujúcich pracovníkmi bezpečnostnej kontroly a boli jasne zadefinované pokyny na nasmerovanie cestujúcich [11].

4.5. Kontrola tovaru

Digitalizácia obchodného toku je založená na využívaní technológií pre zlepšenie výmeny tovaru a služieb na letiskách. Výkonné sieťové systémy sú nevyhnutné na komunikáciu a výmenu údajov v reálnom čase medzi rôznymi zainteresovanými stranami na letiskách, ako sú letecké spoločnosti, pozemné služby a prevádzkovatelia nákladnej dopravy. So zavedením výkonných sieťových systémov môžu zainteresované strany zdieľať informácie o letových poriadkoch, dodávkach tovaru a ďalšie dôležité údaje v reálnom čase, čo im umožňuje efektívnejšie a účinnejšie spolupracovať.

Automatizáciu procesov možno využiť na sledovanie tovaru, plánovanie zdrojov a zvýšenie kybernetickej bezpečnosti. Tieto systémy sledovania tovaru môžu poskytovať informácie o polohe a stave tovaru v reálnom čase, čím sa znižuje riziko straty alebo poškodenia. Automatizované plánovanie zdrojov môže letiskám pomôcť efektívnejšie pridelať zdroje, napríklad pridelenie brány a parkovacieho miesta pre lietadlá. Automatizácia kybernetickej bezpečnosti zvýši bezpečnosť automatizáciou odhaľovania hrozieb a reakciou na ne [10].

Existuje niekoľko dôvodov, prečo sa mnohé krajiny snažia vybaviť letiská modernými technológiami. Konkrétne je to rastový potenciál, konkurenčná výhoda, lepšia prevádzková efektívnosť a lepší komfort cestujúcich. Investovanie do inteligentných leteckých technológií je základom potenciálu pre rast spoločností a predstavuje možnosť riešení pre uspokojenie rastúceho dopytu po leteckej doprave. Letiská, ktoré sa rozhodnú pre digitálnu transformáciu a zavedú inteligentné riešenia, môžu získať konkurenčnú výhodu oproti iným letiskám. Tým, že inteligentné letiská ponúkajú efektívnejšie, pohodlnejšie a bezpečnejšie služby pre cestujúcich, dokážu prilákať viac leteckých spoločností, cestujúcich a podnikov. Pri zlepšení prevádzkovej efektívnosti dokážu automatizovať mnohé aspekty leteckej prevádzky, čím sa zníži potreba manuálnej práce a zvýši sa efektívnosť. V zásade to vedie k úspore nákladov a zvýšeniu ziskovosti prevádzkovateľov letísk. Inteligentné letiská poskytnú cestujúcim bezproblémový a komfortný pôžitok z cestovania, na základe využitia digitálnej technológie na urýchlenie procesov, skrátenie čakania a zvýšenie bezpečnosti [12].

5. Záver

Bezpečnosť bude vždy patriť medzi priority leteckej prepravy, avšak doposiaľ využívané postupy už nie sú natoľko efektívne ako kedysi. Taktiež skutočnosť, že medzinárodné letiská nedisponujú rovnakým technickým a technologickým vybavením k zlepšeniu súčasnej situácie neprispieva. Možnosti potenciálneho zamestnávania v budúcnosti nedostatočne kvalifikovaného personálu bez požadovaných skúseností by mohlo viesť k prehliadnutiu potenciálnych rizík v tejto oblasti, čo je považované za absolútne nepripustné. Je nutné zamerať sa na zefektívnenie tohto problému pre dosiahnutie možného potenciálu, ktorý moderné technológie ponúkajú. Uľahčilo by sa tým samotné vykonávanie bezpečnostnej kontroly, znížila by sa potreba manuálnej práce a predišlo by sa chybám spôsobeným ľudským faktorom. Využitím navrhovaných moderných technológií a úprav v procesných postupoch môžu letiská nadobudnúť obrovskú konkurenčnú výhodu a prilákať viac leteckých spoločností. Záverečná práca sa primárne zameriava na konkrétne prípady nezákonného prepravovania, či už zakázaných predmetov alebo zásielok s nedovoleným obsahom, so zámerom poskytnúť komplexného pohľadu na celý priebeh vykonávania bezpečnostnej kontroly. Vo väčšine prípadov, ktoré sú v práci uvedené, nebola táto tematika braná dostatočne vážne a poverené orgány ako aj páchatelia nemali vedomosť o závažnosti zistených priestupkov. Po dôkladnej analýze jednotlivých prípadov s poukázaním na ustanovenia právnej úpravy boli zistené možné následky nesprávneho prepravovania jednotlivých predmetov.

Referencie

- [1] WASIQ, 2021. Air Cargo Prohibited Items | Do's and Don'ts for Air Cargo. Qafila [online]. 30 október 2021. Cit z : <https://www.qafila.com/air-cargo-prohibited-items-dos-and-donts-for-air-cargo/>
- [2] INTERNATIONAL AIR TRANSPORT ASSOCIATION. Frequently Asked Questions on Transportation of Dangerous Goods by Air. [online]. Cit z : <https://www.iata.org/en/programs/cargo/dgr/faq/>

- [3] INTERNATIONAL AIR TRANSPORT ASSOCIATION. Dangerous Goods. [online]. Cit z : <https://www.iata.org/en/programs/cargo/dgr/>
- [4] OLIVER, David, 2020. Tiny dead birds found in luggage at Washington Dulles airport. [online]. Cit z : <https://eu.usatoday.com/story/travel/news/2020/02/11/passenger-tried-sneaking-tiny-dead-birds-washington-dulles-airport/4721804002/>
- [5] THE FANCY BANANA, 2021. 15 Craziest Things Found By Airport Security - YouTube [online]. 3 júl 2021. Cit z : https://www.youtube.com/watch?v=_KNNcoxbqHY
- [6] LOCAL PRESS RELEASE, 2019. New York man arrested after TSA detects gun concealed inside DVD player at John F. Kennedy International Airport | Transportation Security Administration. [online]. 18 apríl 2019. Cit z : <https://www.tsa.gov/news/press/releases/2019/04/18/new-york-man-arrested-after-tsa-detects-gun-concealed-inside-dvd>
- [7] UNITED STATES GENERAL ACCOUNTING OFFICE, 2003. Undeclared Air Shipments of Dangerous Goods and DOT's Enforcement Approach [online]. Cit z : <https://www.gao.gov/assets/gao-03-22.pdf>
- [8] REAL RESPONDERS, 2022. Officer Discovers Books Laced With Illegal Substance | Customs | Real Responders [online]. 2022. Cit z : <https://www.youtube.com/watch?v=8aficyLLmX8>
- [9] NATIONAL GEOGRAPHIC, 2022. Stash House Takedown (Full Episode) | To Catch a Smuggler [online]. 2022. Cit z : <https://www.youtube.com/watch?v=AUFQ44Y3TRM>
- [10] INSIGHT BYTES, 2023. The future of Airports: Tech-Driven Smart Airports. [online]. 26 apríl 2023. Cit z : <https://www.linkedin.com/pulse/future-airports-tech-driven-smart-gloriousinsight-digital>
- [11] ICAO, 2006. MAJOR INTERNATIONAL AIRPORT PASSENGER AND CARRY-ON BAGGAGE SCREENING GUIDANCE MATERIAL [online]. Cit z : <https://www.icao.int/SAM/Documents/GREPECAS/2006/AVSCOMM05/avseccomm05wp14.pdf>
- [12] IMSON, Noah, 2023. Smart Airports: The Future of Airports in Southeast Asia. [online]. júl 2023. Cit z : <https://ycpsolidiance.com/article/smart-airports-digital-transformation-southeast-asia>